

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 5/2024)

София, 7 февруари 2024 г.

Съдържание

1.	Външна търговия с основни земеделски култури	3
1.1	Зърнени и маслодайни култури	3
1.2	Плодове и зеленчуци	4
2.	Цени	4
2.1	Зърнени и маслодайни култури	4
2.2	Плодове и зеленчуци	5

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч. текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Външна търговия с основни земеделски култури

1.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Независимо от наблюдавания застой за поредна седмица, общият износ на пшеница и ечемик през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ от началото на настоящата пазарна година до 4 февруари 2024 г. изпреварва значително миналогодишния – съответно около два пъти и половина и над двадесет пъти. Все още през пристанището не е реализиран експорт на рапица от реколта `2023.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

	01.07.2022 – 04.02.2023	01.07.2023 – 04.02.2024	Изменение на годишна база
пшеница	547 218	1 382 193	152,6%
ечемик	6 706	141 528	2010,5%
рапица	10 174	-	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2023 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

От началото на септември 2023 г. до момента през „Пристанище Варна“ ЕАД са изнесени 89,7 хил. тона царевица и 4,8 хил. тона слънчоглед, което е респективно с 49,4% и над два пъти повече спрямо година по-рано. През последната седмица през порта не са преминавали товари с двете култури.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

	01.09.2022 – 04.02.2023	01.09.2023 – 04.02.2024	Изменение на годишна база
царевица	60 047	89 715	49,4%
слънчоглед	2 227	4 837	117,2%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2023 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

¹ През последните две пазарни години „Пристанище Варна“ ЕАД формира средно 22% от общия експорт на пшеница и ечемик от страната, 33% от този на царевица и 4% от този на слънчоглед.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2023 г. за есенните и м. септември 2023 г. за пролетните култури) през Пристанище Варна са внесени 2,7 хил. тона рапица и 9 хил. тона слънчоглед. Няма данни за осъществени доставки на пшеница, ечемик и царевица през наблюдаваните терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 2/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за ноември 2024 г.

1.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 2/2024, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

2. Цени

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Продължавайки тенденцията на плавно повишение, наблюдавана от началото на ноември 2023 г. насам, към 31 януари 2024 г. средната изкупна цена на слънчоглед за страната се покачва с 0,8% на седмична база. Цените на пшеницата и ечемика се запазват на нивата от предходната седмица, а царевицата поевтинява с 0,3%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 31.01.2024 г., лв./тон без ДДС

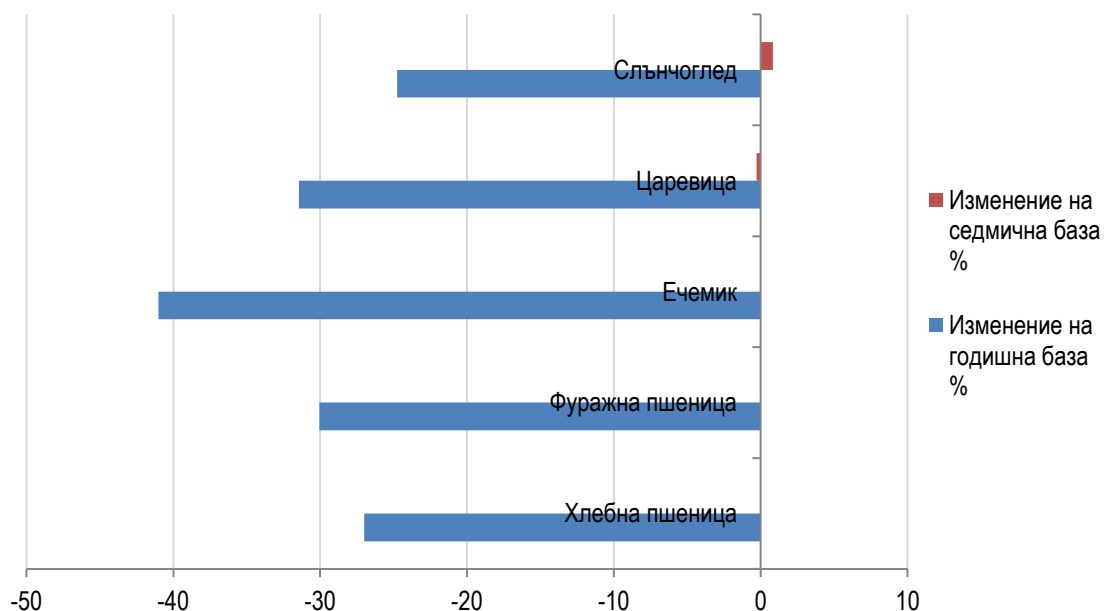
	01.02.2023	24.01.2024	31.01.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	526	384	384	-27,0	0,0
Фуражна пшеница	506	354	354	-30,0	0,0
Ечемик	590	348	348	-41,0	0,0
Царевица	509	350	349	-31,4	-0,3
Слънчоглед	953	711	717	-24,8	0,8
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

Сравнението с аналогичния период на 2023 г. сочи спад на цените на основните зърнени и маслодайни култури в границите от 24,8% (слънчоглед) до 41% (ечемик).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 31.01.2024 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при търговията на едро с плодове и зеленчуци на тържищата са преобладаващо в посока надолу. Средните цени на едро на вноския червен пипер, картофите, ябълките и зелето се понижават с между 0,3% (червен пипер) и 7% (зеле) спрямо предходната седмица. Същевременно, вносните домати и краставици поскъпват, съответно с 1,9% и 5,8%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 02.02.2024 г., лв./кг

	03.02.2023	26.01.2024	02.02.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,25	1,26	1,24	-0,8	-1,6
домати (оранжерийни)	3,20	*	*	-	-
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	3,50	3,20	3,26	-6,9	1,9
краставици (оранжерийни)	4,24	*	*	-	-
краставици (внос)	3,61	3,09	3,27	-9,4	5,8
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	3,79	3,56	3,55	-6,3	-0,3
зеле	0,88	1,00	0,93	5,7	-7,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-

	03.02.2023	26.01.2024	02.02.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
ябълки (внос)	*	1,82	1,78	-	-2,2
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към началото на м. февруари 2024 г. картофите, червеният пипер, домати и краставиците се търгуват от 0,8% (картофи) до 9,4% (вносни краставици) по-евтино в сравнение с година по-рано. Единствено цената на зелето е над миналогодишната – с 5,7%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 02.02.2024 г.

